

17

Insurekcja Kościuszkowska Kościuszko Insurrection

1794
n.e. / AD

Tadeusz Kościuszko
1473-1543

Niewielu jest ludzi w historii Polski na miarę Tadeusza Kościuszki. Walczył o wolność i niepodległość Polski i Stanów Zjednoczonych. Kościuszko urodził się w niezamożnej rodzinie szlacheckiej, w Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Najpierw kształcił się Szkoła Rycerska w Warszawie, a następnie uzyskał stypendium królewskie, żeby kontynuować naukę w Paryżu. Oprócz tego, że uzyskał tam dyplom inżynierii wojskowej, studiował filozofię, (głównie myślicieli Oświecenia), ekonomię (zafascynował się fizjokratyzmem), z dużym zapałem pasjonował się architekturą i sam malował obrazy. W 1776 wyjechał do Ameryki, gdzie jako pułkownik Armii Kontynentalnej wziął udział w walkach przeciwko Brytyjczykom. Po powrocie do Polski został naczelnikiem powstania przeciwko Rosji i Prusom, które nosi jego imię.

Tadeusz Kościuszko
1473-1543

History produced few men like Tadeusz Kosciuszko. His highest ideal was freedom and he fought for freedom in Poland and the USA. Born to parents of noble lineage but modest means in the Polish-Lithuanian Commonwealth, young Kosciuszko received education in Cadet Academy in Warsaw. Subsequently he achieved a royal scholarship to continue his education at Paris. Not only became a military engineer, but also studied philosophy (French Enlightenment) economy (physiocracy) architecture, painting and drawing. In 1776 Kosciuszko moved to North America, where he took part in the American Revolutionary War as a colonel in the Continental Army. After returning to Poland he organized an uprising against Russia and Prussia, serving as its commander-in-chief.

Video (PL/ENG):
youtube.com/watch?v=8Bnmzd552UE

Jan Styka, Juliusz Kossak, Panorama Racławicka / Jan Styka, Juliusz Kossak, Panorama of Racławice

Bitwa pod Racławicami, 1794

Bitwa pod Racławicami była polskim zwycięstwem podczas Insurekcji Kościuszkowskiej. Stała się symbolem jedności między szlachtą a chłopstwem. Około 2 tysięcy uzbrojonych, w postawione na sztorc kosi, chłopów zwanych jak kosynierzy miało decydujący wpływ na losy bitwy. Uderzyli i zdobyli rosyjską artylerię. Po bitwie Kościuszko założył sukmanę, strój chłopski, żeby oddać honor bohaterstwu kosynierów.

Battle of Racławice, 1794

The Battle of Racławice was a Polish victory in the Kościuszko Insurrection. The battle became a symbol of unity between nobility and peasants, of whom approximately 2000, armed with war scythes and pikes known as kosynierzy (scythe-bearers) took decisive part in the battle. They attacked and captured Russian artillery. After the battle, Kościuszko paraded before his troops in sukmana, a traditional attire worn by peasants in honour of their bravery.

Kosciuszko Uprising against Russia and Prussia

In the aftermath of the Second Partition of Poland, the Russian and Prussian governments dissolved the Polish Army and arrested many supporters of independence. On March 24, 1794 Tadeusz Kościuszko proclaimed an Act of Insurrection in Krakow. He assumed dictatorial powers, took command of the armed forces and called the nation to rise. When the Insurrection was over, all power was to be handed back to the parliament. From Krakow Kościuszko marched north. At Raclawice, on April 4, he defeated the Russian Army. On April 17, a Warsaw cobbler Jan Kiliński led a successful uprising in the capital. Soon, the city of Wilno rose under the leadership of a colonel Jakub Jasinski. In Polaniec manifesto, Kościuszko granted freedom and ownership of his land to all peasant who came forward to defend the motherland. Despite the steady and swift recruitment of peasants, the Prussian and Prussian forces were able to squelch the uprising.

Powstanie Kościuszkowskie przeciwko Rosji i Prusom

W następstwie drugiego rozbioru Polski rządy Rosji i Prus rozwiązały polską armię a wielu zwolenników niepodległości aresztowano. 24 marca 1794 roku Tadeusz Kościuszko w Krakowie ogłosił rozpoczęcie powstania. Przejął całkowitą władzę w upadającym państwie i wezwał naród do walki. Jednocześnie zapewnił, że wraz z zakończeniem powstania władzę odda Sejmowi. Wojska Kościuszki rozpoczęły marsz z Krakowa na północ kraju. Pod Racławicami, 4 kwietnia, pokonały rosyjskie wojska. 17 kwietnia szewc Jan Kiliński rozpoczął udane powstanie w Warszawie. Wkrótce Wilno zostało opanowane przez powstańców pod wodzą Jakuba Jasińskiego. W manifeście połanieckim Kościuszko ogłosił, że każdy chłop otrzyma wolność i własność ziemi, gdy przystąpi do powstania. Pomimo, szybkiego zaciągu chłopów do powstania, wojska pruskie i rosyjskie zdążyły stłumić powstanie.

Kosynierzy

Kosynierzy byli bardzo niebezpieczni w walce. Po raz pierwszy walczyli w Powstaniu Kościuszkowskim w 1794 roku i szybko stali się symbolem wyboru Polski na niepodległość. Ale również stali się symbolem zjednoczenia chłopów z narodem polskim.

Kosynierzy

Scythe-bearers (kosynierzy) were very dangerous soldiers. First appearing in the Kościuszko Insurrection of 1794, quickly became one of symbols of the struggle Polish for independence. As well as they were the symbol of self-identification of peasantry with the Polish nation.

